

בתי חולים כלליים טופס בקרה – בריאות הסביבה

בריאות הסביבה

הנחיות למילוי השאלון

- יש לוודא כי מולאו כל הפרקים וכל ההיגדים.
- יש להזין את תקציר הממצאים העיקריים בכל פרק.
- כאשר נבחרה תשובה שאינה בעלת הציון הגבוה ביותר, יש להוסיף הנחיה לשיפור (תיקון נדרש + זמן לתיקון)
- בסיום הבקרה יש להזין את סיכום הבקרה וממצאים לשימור.

פרטי הבקרה

	תאריך ביצוע הבקרה
	מבצע הבקרה
	מאשר הבקרה
	שם המסד המבוקר
	משתתפים מטעם המוסד המבוקר

פרק 1 – מים ומערכות מים לצריכה סניטרית

מקור מידע לפרק: תשאל המלווה ותצפית

פקודת בריאות העם (1940 חלק ה' 1) מים ומערכות מים לצריכה סניטרית:
א. תקנות בריאות העם (איכותם התברואית של מים-שתייה ומתקני מי שתייה) התשע"ג-2013 ;

<https://www.gov.il/he/pages/briut47>

ב. תקנות בריאות העם (מערכות בריכה למי שתייה), התשמ"ג – 1983

<https://www.gov.il/he/pages/briut19>

ג. תקנות בריאות העם (התקנת מכשיר מונע זרימת מים חוזרת), התשנ"ב – 1992

<https://www.gov.il/he/pages/briut31>

ד. תקנות בריאות העם (תנאים תברואיים לקידוח מי שתייה), התשנ"ה-1995

https://www.nevo.co.il/law_html/law00/74754.htm

הוראות למתקני תברואה (הל"ת) – פרק 2: אספקת מים.

<https://www.civileng.co.il/sites/default/files/%D7%94%D7%9C%D7%AA.pdf>

תקנים ישראליים:

תקן ישראלי ת"י 1205.1: התקנת מתקני תברואה ובדיקתם – מערכות שרברבות: מערכות אספקת מים קרים וחמים (בפרק זה –

תקן ישראלי ת"י 1205).

https://www.israc.gov.il/_Uploads/dbsAttachedFiles/1-TRB-119-071205VS08.pdf

ת"י 5438 – כימיקלים לטיפול במי שתייה

https://www.gov.il/blobFolder/guide/drinking_water_guide/he/units_environmental_health_chemicalsinwater-5438.pdf

ת"י 5452 – בדיקת מוצרים הבאים במגע עם מי שתייה

https://www.gov.il/blobFolder/guide/drinking_water_guide/he/units_environmental_health_st5452.pdf

מפרטים של המינהל לתכנון, פיתוח ובינוי מוסדות רפואה של משרד הבריאות:

א. הנחיות משה"ב למניעת זרימה חוזרת במערכות מים בבניינים ציבוריים - מפרט W 01, 2002

<https://www.gov.il/he/pages/pln-w-01>

ב. מערכות תברואה בבתי חולים - הנחיות תכנון ואחזקה מפרט W 02, 2014

<https://www.gov.il/he/pages/pin-w-02>

הנחיות משרד הבריאות :

א. לניקוי וחיטוי מערכות אספקת מים, 2013

<https://www.gov.il/he/pages/bz22-2013>

ב. הנחיות לדיגום מים, 2016

<https://www.gov.il/he/pages/bsv-140310>

ג. מדריך להתאמת אביזרים שונים למניעת זרימה חוזרת לייעודם 06/2020

<https://www.gov.il/he/pages/bsv-254172020>

ד. הנחיות למניעת התרבות חיידקי לגיונלה ומיקרואורגניזמים במערכות מים 07/2025

https://www.gov.il/BlobFolder/policy/bsv-11/he/files_circulars_bsv_BSV_11.pdf

ה. מערות מים במוסדות רפואה 07/2025

https://www.gov.il/BlobFolder/policy/bsv-07072025/he/files_regulation_environmental_health_BSV_07072025.pdf

#	הקריטריון הנבדק	הנחיה	תשובות	תיקון נדרש/זמן לתיקון
1.1	תקינות מערכת המים	שני מקורות לאספקת מים לפחות, מערכת מעגלית סגורה בטבעת מקור אנרגיה חלופי, משאבות רזרביות, לחץ כנדרש, חיבור משאבות במערכות אספקת מים הקרים והחמים לגנרטור חירום	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
1.2	מערכות אספקת המים הקרים והחמים במוסד מאושרת ע"י לשכת הבריאות.		• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
1.3	מקורות המים עומדים בדרישות תקנות בריאות העם, ומאושרים למי שתייה		• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
1.4	מצבו הפיזי של מאגר המים	סגירת מכסים, תקינות פתחי איוורור, תקינות מבנה, מרווח אוויר תקני בין צינור מילוי מים לבין צינור גלישה, תקינות קוטר צינורות אספקה, גלישה וריקון מים, פתרון לקליטת מי ניקוז ומי ריקון, נקודת הזנת חומר חיטוי, תאורה, סולמות וכו', ביצוע ניקוי / חיטוי תקופתי כנדרש.	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
1.5	המערכת להכלרה משלימה	מתבצעת על ידי מערכת בקרה ומד ספיקה, מערכת בקרה ורישום ממוחשב תקינות וכיול, זמן השהיה אחרי החיטוי 30 דקות לפחות.	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
1.6	הפרדת מערכות אספקת מים	הפרדת מערכות אספקת מי שתייה ממערכות שאינן מי שתייה, ישנם אבזרים למניעת זרימת מים חוזרת (התקנה ע"י מתקין מוסמך, תיעוד, בדיקות תקופתיות כפי שנדרש, תחזוקה שוטפת).	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
1.7	אביזרי מערכת מי השתייה	סימון, בידוד ויעוד, מתאימים לתקן 5452	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	

#	הקריטריון הנבדק	הנחיה	תשובות	תיקון נדרש/זמ לתיקון
1.8	טיפול ותחזוקה של מערכת המים הקרים	ניהול יומן לתחזוקה שוטפת ותקופתית, כולל טיפול שנתי במאגר וברשת וצירוף המסמכים הנדרשים במתקני שתייה ובמתקני טיפול במים המיועדים לצריכה סניטרית כולל מניעת אבנית וקורוזיה. שמירה על לחץ חיובי קבוע במערכת, מצב פיזי תקין של המערכת, בדיקה תקופתית של חיבור משאבות המים לגנרטור חירום	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
1.9	אספקת המים החמים	מבנה תקין של אוגרי המים החמים, הזנת מי פיצוי תקינה, התקנת מעגל סגור, חימום מים במידה ויש 2 ויותר מקורות חימום מים, טמפרטורה תקינה בכל חלקי המערכת, כיוול מדי טמפרטורה, סחרור רציף ותקין, בקרה ורישום ממוחשב, ניקוז וטיפול במערכת למניעת אבנית וקורוזיה. הפרדת מערכות קדם חימום ממערכת המספקת מים המים לצריכה, אמצעים נוספים למניעת ריבוי חיידקים, בידוד קווים, מערכות בקרה וניתור (ספיקה, טמפרטורה באוגר ובמערכת הסחרור), תקינות מערכת חיטוי מים חמים משלימה (אם קיימת), מתקני טיפול במים החמים כוללים מתקנים למניעת אבנית וקורוזיה. בדיקה תקופתית חיבור משאבות מים לגנרטור חירום	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
1.10	מערכת המים במחלקה	סחרור תקין, סעיפים באורך לא יותר מ-4 מטר, קיימים ברזי ניתוק, ניתנת לניקוז מלא, כיורים עם מים קרים וחמים, ברזים אוטומטיים, כיורים בכל חדר אשפוז, נוהל להזרמת מים ראשונים.	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
1.11	טיפול ותחזוקת המים החמים	ניהול יומן לתחזוקה שוטפת ותקופתית, כולל ניקוי וחיטוי שנתי באוגר וברשת וצירוף המסמכים הנדרשים, בדיקה תקופתית.	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
1.12	מגדלי הקירור, מזרקות ומתקנים אחרים מוזנים מרשת מי השתייה	תקינות מערכת סינון וחיטוי, קיימים נהלים ומסמכים לניקוי תקופתי.	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
1.13	ניטור ובקרה במערכות המים	ביצוע בדיקת מי שתייה (מים קרים ומים חמים), מתקנים אחרים (מגדלי קירור, מזרקות וכו') לפרמטרים הנדרשים לבדיקות מיקרוביאליות, כולל ביצוע בדיקות לגיונלה, בדיקות פיזיקו כימיים ובדיקות למתכות כבדות בתדירות ובכמות הנדרשת.	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
1.14	קיימת התייחסות לתוצאות, בדיקות חוזרות במידת הצורך וטיפול במקרים חריגים	קיים תיעוד במסמכים	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	

	תקציר הממצאים העיקריים
--	--------------------------------------

פרק 2 – מערכת סילוק שפכים

מקור מידע לפרק: תשאל המלווה ותצפית

חוק התכנון והבנייה, תשכ"ה - ותקן ישראלי 1965 :

א. תקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר, תנאים ואגרות), 2016

https://www.gov.il/he/pages/planning_building_regulations_law_and_101

ב. הוראות למתקני תברואה (הל"ת) – פרקים 5, 4 (בפרק 4 – מערכת נקזים ואזורים בבניין, בפרק 5 להל"ת – ביב הבניין).

תקן ישראלי ת"י 1205.3: התקנת מתקני תברואה ובדיקתם – קבועות שרברבות ואבזריהם.

תקן ישראלי ת"י 1205.4: התקנת מתקני תברואה ובדיקתם – ביוב הבניין ותיעול הבניין.

<https://www.civileng.co.il/sites/default/files/%D7%94%D7%9C%D7%AA.pdf>

הנחיות משרד הבריאות לתכנון והפעלת תחנות שאיבה לשפכים, 2016 .

<https://www.gov.il/he/pages/bsv-10052-08>

ג. מפרטים של המינהל לתכנון, פיתוח ובינוי מוסדות רפואה של משרד הבריאות:

1. הנחיות משה"ב למניעת זרימה חוזרת במערכות מים בבניינים ציבוריים - מפרט 01 W, 2002

<https://www.gov.il/he/pages/pln-w-01>

2. מערכות תברואה בבתי חולים - הנחיות תכנון ואחזקה מפרט 02 W, 2014

<https://www.gov.il/he/pages/pin-w-02>

הנחיות תכנון ואחזקה מפרט

הנחיות המהנדס הראשי לבריאות הסביבה תחנות שאיבה לשפכים. 9148-06. מתאריך 29.11.06

#	הקריטריון הנבדק	הנחיה	תשובה	תיקון נדרש/ זמן לתיקון
2.1	מערכת סילוק השפכים	חיבור למערכת סילוק שפכים ציבורית, הפרדת זרמי שפכים בהתאם לאיכותם. חיבור מתקני תברואה למערכת סילוק שפכים עם מרוח אוויר במקומות הנדרשים (צינור עקיף, מחסום רצפה וכו') טיפול קדם ופינוי בהתאם לנדרש (פינוי מסמכי תיעוד ותוצאות בדיקות אם נדרש)	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
2.2	המצב הפיזי של מתקני משאבת השפכים	פתרון גלישת חירום, משאבה רזרבית מקור אנרגיה חלופי, תקינות, אמצעי התרעה, חיבור קו סניקה תיקני למערכת סילוק שפכים גרביטציונית	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	

תקציר הממצאים העיקריים

פרק 3 – איסוף ופינוי פסולת

מקור מידע לפרק: תשאל המלווה ותצפית

תקנות בריאות העם (טיפול בפסולת במוסדות רפואיים) התשנ"ז, 1997
<https://www.gov.il/he/pages/briut28>
 חלק ו' לתקנות התכנון והבנייה (בקשה להיתר, תנאיו ואגרות), התשכ"ח - 2008 – אצירת אשפה
 וסילוקה מבניין"
 חוזר מינהל רפואה מ"ס 24-2011 פסולת זיהומת לחולה בבידוד
<https://www.gov.il/he/pages/mr24-2011>

#	הקריטריון הנבדק	הנחיה	תשובה	תיקון נדרש/זמן לתיקון
3.1	איסוף הפסולת במחלקה ויחידות אחרות	איסוף פסולת רגילה : (פסולת שאינה פסולת זיהומית, מסוכנת, רדיואקטיבית או פסולת פגרים) במיכל עטוף בשקית פלסטיק (שקיות לדיפון בצבע יעודי לפסולת רגילה), עם מכסה צמוד, מילוי עד 75% מהנפח, העברה לאוגר לשינוע, פינוי אחת ליממה לפחות. איסוף במחלקה - במיכל אגירה שיוצב בחדר נפרד עם אוורור מלאכותי לחץ אוויר שלילי, קירות מצופים בקרמיקה, ניקוז וכיור רחצת ידיים. טיפול בכלי איסוף של החדרים - רחיצת המיכלים במים וסבון וחיטוי אחת ליום במקום מיועד לכך	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	

#	הקריטריון הנבדק	הנחיה	תשובה	תיקון נדרש/זמן לתיקון
3.2	איסוף פסולת זיהומית	פריטים חדים, חומר שהיה במגע עם חולה המאושפז בבידוד עקב מחלה זיהומית, חומר מתרבית של מיקרואורגניזמים פתוגניים (מעבדה), חומר אחר שהמנהל הורה שיש לטפל בו כפסולת זיהומית (מיקרואורגניזמים עמידים לאנטיביוטיקה). פסולת זיהומית קשה (מחטים, להבים וכו') איסוף בקופסאות קשיחות מסומנות עד 75% מהנפח, פינוי לפח ריכוז מחלקתי. פסולת זיהומית רכה - איסוף, בידוד בשקית צבע כתום שיונחו בפח לבן נפרד, מילוי עד 75% מהנפח, פינוי באוגר מיוחד בצבע לבן עם כיתוב BIOHAZARD, העברה לפח ריכוז מחלקתי, מחדרי לידה וניתוח - איסוף במיכל נירוסטה ופינוי בסוף הפעולה למרכז איסוף מחלקתי. חדר איסוף נפרד - קירות מצופים באריחי קרמיקה, ניקוז ברצפה עם שיפוע לכיוונו, כיור לנטילת ידיים עם כל הסידורים הנדרשים. אוורור, לחץ אוויר שלילי יניקה מלאכותית מתמדת, 2 החלפות אוויר צח לפחות.	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
3.3	איסוף פסולת זיהומית ממעבדות	איסוף בשקיות צבע שקוף כיתוב BIOHAZARD מונחים בפח לבן עליו כתוב פסולת זיהומית, מרוכזים בפח/עגלה בצבע שחור עם כיתוב פסולת זיהומית - פח ריכוז מחלקתי. חדר איסוף נפרד - קירות מצופים באריחי קרמיקה, ניקוז ברצפה עם שיפוע לכיוונו, כיור לנטילת ידיים עם כל הסידורים הנדרשים. אוורור, לחץ אוויר שלילי יניקה מלאכותית מתמדת, 2 החלפות אוויר צח לפחות.	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
3.4	רחצה וחיטוי מיכלים	סידורים/ נוהל לשטיפת מיכלים של חדרי אשפוז ושינוע פסולת : שטח מתאים לאחסון אוגרים נקיים, חומר חיטוי, צינור גמיש, ניקוז	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
3.5	איסוף פסולת רפואית מסוכנת	חומרים ציטוטוקסיים, כימיוטרפיה, רדיוטרפיה, המוטולוגיה, השתלות מוח עצם, נפרולוגיה וכו' מעבדות בית החולים - חומצות, חומרים אורגנים, בית מרקחת - תרופות שפג תוקפם, אריזת ושאריות מכל אלה) פסולת חדה (פריטים חדים וכו') איסוף במיכל פלסטי קשיח מסומן. פסולת רכה - איסוף במחלקה בשקיות בצבע	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	

#	הקריטריון הנבדק	הנחיה	תשובה	תיקון נדרש/זמן לתיקון
3.6	פינוי ושינוע מהמחלקה למרכז לסילוק פסולת	פסולת רגילה - אחת ליממה לפחות או בהתמלא 75 % מנפח המיכל המחלקתי במיכלים סגורים במעלית שירות בלבד או פיר, במרכז הפסולת טיפול בדחסן אשפה ופינוי לאתר מאושר.	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
3.7	פינוי פסולת זיהומית במיכלים סגורים ובמעלית שירות לפחות אחת ליום.	שמירת המיכלים במקום מסודר ונפרד.	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
3.8	פינוי פסולת רפואית מסוכנת	פינוי אחת לשבוע לפחות, פ. ציטוטוקסית פעם ביממה במיכל פלסטי, עגלה ייעודית משולטת - פסולת חומרים מסוכנים	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
3.9	קבורת איברים	העברה פעם בשבועיים לפחות, אחסון בטמפ' 5 מע"צ	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
3.10	העברה של פסולת רגילה מהקומות לחדר אשפה	מצנח אשפה מותקן בגובה 0.7 מטר מהרצפה לפחות בעת פתיחת דלת המצנח, הפתח לצינור האשפה נסגר, אוורור ארובת אוויר, בקוטר 6" לפחות, מנגנון לניקוי עם מים ומברשת. חדר לקליטת אשפה סגור מאוורר על ידי פיר לעבר גג הבניין, קירות (עד 1.5 לפחות) ורצפה מרוצפות, אוורור 20 החלפות בשעה לפחות	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
3.11	קיים מרכז לריכוז פסולת במוסד	מרכז לריכוז פסולת רגילה - מסתור או חדר עם משטח רצפת אטומה חיפוי קירות רחיצ, תעלת ניקוז, מקום לשטיפת מיכלים - ברז מים, מז"ח, גרניק, הסכם פינוי עם רשות או קבלן פינוי בתדירות מתאימה.	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	

#	הקריטריון הנבדק	הנחיה	תשובה	תיקון נדרש/זמן לתיקון
3.12	קיים מרכז לפסולת זיהומית	חדר או משטח נפרד לפינוי פסולת זיהומית, מלאי עגלות ומיכלים נקיים ומחוטאים אחסון בנפרד, נוהלי עבודה, תעודות משלוח לאתר מאושר על ידי חברה מאושרת, חברה מאושרת, הפרדה בין עגלות נקיות ועגלות מלוכלכות. הנחיות לביצוע פעולות ניקוי וחיטוי. טיפול במקום באישור משרד להגנת הסביבה ומשרד הבריאות (מבנה, חלוקה לאזורים, תפקוד מתקני עיקור, רישום ממוחשב, ולידציה בתדירות הנדרשת, סילוק פסולת וביוב, מלתחות לצוות עובדים וכו'.	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
3.13	קיים מרכז לפסולת רפואית מסוכנת	חדר יעודי לריכוז פסולת ציטוטוקסית, שמירת הפסולת בחביות פח בלבד בנפח 200 ליטר. סימון החביות על רקע ירוק עם המילה "ציטוטוקסיקה". הצגת תעודת המשלוח לאתר הארצי על ידי חברה מוסמכת.	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
3.14	המצאות העתקים של תעודת משלוח לאתר קבורת אברים	מאושר או למשרפה	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
3.15	קיים מחסן נפרד לחומרים ודטרגנטים		• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	

תקציר הממצאים העיקריים

פרק 4 – טיפול בכביסה

מקור מידע לפרק: תשאל המלווה ותצפית

נוהל: חוזר מנהל רפואה מס' 03/2011 - נהלי עבודה במכבסות הפנימיות של בתי החולים מתאריך 23.06.11

<https://www.gov.il/he/pages/mr03-2011>

#	הקריטריון הנבדק	הנחיה	תשובה	תיקון נדרש/זמן לתיקון
4.1	איסוף כביסה במחלקות ובחדרות	- מס' אוגרי כביסה מספיק, האוגר עטוף בשקית פלסטיק, עם מכסה, מילוי אוגר עד 75% מהנפח, כביסה מלוכלכת רגילה: בגדי פרסונל, מזרונים, כריות וכד' איסוף ואחסון בנפרד, הפרדת כביסה מפריטים חדים.	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
4.2	קיים חדר לריכוז כביסה מלוכלכת מחלקתית	מיקום צמוד ליציאה או לחצר המשק, מרוחק מאזורים מאוכלסים בחולים וכו', אזור נפרד בחדר סירים עם הפרדה פיזית ממשטחים אחרים בחדר, גודל מתאים לריכוז כביסה למשמרת אחת לפחות, קירות מצופים באריחי קרמיקה, , ניקוז (תעלת ניקוז) ברצפה עם שיפוע לכיוונו, כיור לנטילת ידיים עם כל הסידורים הנדרשים, אוורור, לחץ אוויר שלילי, ניקה מלאכותית מתמדת 2 החלפות אוויר צח לפחות, זמן בין פינוי לפינוי לא יותר מ 24 שעות, סידורים/ נוהל לשטיפת אוגרים: שטח מתאים לאחסון אוגרים נקיים, חומר חיטוי, ניקוז .	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
4.3	פיר לכביסה מלוכלכת	מיקום הפיר במקום מרוחק מתנועת אוכלוסייה רגישה, הפיר סגור הרמטית, משטח ליד הפיר עם ניקוז, כיור לנטילת ידיים או מתקן עם חומר חיטוי לידים, אמצעי ניקוי פירים: צינור מים, מנגנון הוספת דטרגנטים, מתקן לניקוי מכני וכו', העברה באוגרים מבד חזק עטופה וסגורה, מילוי עד 75%	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	

#	הקריטריון הנבדק	הנחיה	תשובה	תיקון נדרש/זמן לתיקון
4.4	קיים חדר לקליטת כביסה	סגור מפני חדירת מזיקים, ריצוף רצפה עם ניקוז, קראמיקה או חומר רחץ אחר על הקירות, נקודות מים, אוורור מאולץ (יניקה) בקצה העליון של הפיר למקום לא מאוכלס. זמן איסוף הכביסה לא יותר מ 24 שעות, סימון עגלות לכביסה מלוכלכת. שטיפת עגלות איסוף - מקום עם הסידורים הנדרשים (ברז, ניקוז). ניקוי פעם ביום לפחות ולאחר מכן חיטוי עם תמיסת היפוכלורית בריכוז 300 מג"ל.	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
4.5	שינוע של כביסה מלוכלכת למכבסה או למקום ריכוז מרכזי/מכבסה חיצונית	בגדי הגנה אישית המיועדים לעבודות אלו בלבד (חלוק, כפפות, מכנסיים וחולצה בעלת שרוול ארוך וסגור, ומשקפי מגן). תנועת עובד - הסרת בגדי ההגנה ביציאה מחדר למדור אחר במקום מיועד לכך כולל: תא הלבשה עם מקלחת ושירותים (אם לא מתקיימים התנאים הנ"ל יש ללבוש חלוק נקי על הבגדים בטרם כניסה לסביבה נקייה)	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
4.6	קיים משטח פריקה וריכוז	נמצא משטח או מקום נפרד ובסמוך מתקן לשטיפת עגלות ורכב כולל ניקוז וסידורים לשטיפה (קיטורית עם דטרגנט, כלור נותר בריכוז 500 מג"ל). שטיפת עגלות מזוהמות בהפרשות מתבצעת כלהלן: עגלות שהזדהמו בדם ו/או בהפרשות מחוטאים במשך 30 דקות בעזרת כלור 5000 מג"ל ולאחר מכן נשטפים בעזרת דטרגנט ומים זורמים, נוהל בכתובים	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
4.7	טיפול בכביסה מזוהמת, מלוכלכת	חדר נפרד לצורך טיפול בכביסה מלוכלכת (מיון, דחיסה וכו'), חדר מרוצף עם ניקוז ברצפה, קירות מצופות בקרמיקה, כיור לנטילת ידיים, כיור לניקוי כביסה עם מים חמים, נקודות מים לשטיפה. אוורור - לחץ אוויר שלילי בחלל, 10 החלפות בשעה לפחות, אוורור ומיזוג אוויר נפרדים מהמערכת בחלק "הנקי"	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	

#	הקריטריון הנבדק	הנחיה	תשובה	תיקון נדרש/זמן לתיקון
4.8	שינוע של כביסה בעגלות	העברת כביסה אחרי מיון באוגרים סגורים מבד עמיד למים, בעגלות לכביסה מלוכלכת – סימון עגלות. שטח החסנה סגור מספיק בגודל. שינוע בהקדם, זמן החסנה לא יותר מ 24 שעות. הובלה ברכב - לא מועברות כביסה נקייה ומלוכלכת בו זמנית, אלא אם קיימת ברכב הפרדה פיזית על ידי מחיצה קבועה עמידה למים, הרכב ניתן לשטיפה וניקוז.	• תקין • תקין • חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
4.9	טיפול בכביסה במכסה חיצונית	למכסה יש רישיון עסק, הדרישות המפורטות בנוהל מפורטות בהסכם כחלק בלתי נפרד מחוזה ההתקשרות.	• תקין • תקין • חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
4.10	מבנה המכסה בבית החולים	מבנה בגודל מתאים, חלוקה למחלקות, תזרים נכון של כביסה ללא הצטלבות, מדורים נפרדים לכביסה מלוכלכת ונקייה. מכונות כביסה דו צדדיות – כביסה מלוכלכת נכנסת מצד אחד וכביסה נקייה יציאת מצד השני, יבוש כביסה בשטח "נקי" מופרד באופן פיזי עם כניסה נפרדת לעובדים ומצוייד בכיור לנטילת ידיים. שימוש בעגלות נפרדות לכביסה נקייה (סימון עגלות) גיהוץ, קיפול, מיון, הכנה, משלוח באזור נקי - הכנה למשלוח, אחסון כביסה נקייה במקום נפרד, משלוח כביסה נקייה בשקיות ניילון סגורות ובעגלות מיועדות לכביסה נקייה בלבד, מחסן נפרד לחומרים ודטרגנטים	• תקין • תקין • חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
4.11	מלתחה נפרדת לעובדים ובאזור נקי וכוללת: מקלחת, שירותים, כיור		• תקין • תקין • חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
4.12	אחסון כביסה נקייה במחלקה	חדר נפרד לפי הפרוגרמה	• תקין • תקין • חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	

תקציר הממצאים העיקריים

פרק 5 – מטבח מרכזי ומטבחון חלוקה במחלקות

מקור מידע לפרק: תשאל המלווה ותצפית

נוהל:

- א. תקנות רישוי עסקים (תנאי תברואה נאותים לבתי אוכל), התשמ"ג-1983
https://www.nevo.co.il/law_html/law00/4867.htm
- ב. מפרט אחיד והמסמכים בו, רישוי עסקים לבית אוכל פריט 4.2 א', ב', ג' – 2015
https://www.gov.il/he/pages/specifications4_2_a
- ג. מדריך נהלים ותקנות לטיפול במזון במטבחים גדולים וקטנים – מאי 2008
https://www.gov.il/BlobFolder/generalpage/uniform-spec-04-02a/he/04_04-02-01-004.docx

#	הקריטריון הנבדק	הנחיה	תשובה	תיקון נדרש/זמן לתיקון
5.1	עבודת המטבח	הפעלת המטבח בהתאם לשיטה מאושרת. הגדרת המטבח כמטבח קצה, מבשל. ישנה בקרה פנימית על תברואה במערכת מזון והדרכת עובדים	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
5.2	תחזוקת חצר המטבח	קיימים מיכלי אשפה, במתחם סגור מפני חדירת מזיקים, קיים ברז שטיפה, ניקוז, תחזוקה כללית של החצר, אחסון אריזות וקרטונים, חומרים למחזור, איסוף שמן טיגון ופינוי.	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
5.3	קבלת המזון	מקור המזון: ספקים מאושרים (בעלי רישיון עסק ורשיון יצרן, רכבים בעלי רישיון עסק), מסמכי משלוח תקינים, מוצרי מזון מן החי (אישור וטרינרי) ביצים (סימון), , טמפ' בהובלה תקינה (קפוא, קירור, מזון חם). בדיקה ע"י צוות המטבח לתקינות טמפ'. לסוגי מזון ובמצבים שונים בקבלה: קפוא, מצונן, קר, חם, תיעוד	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
5.4	אחסון בקירור	ציוד בקרה ותיעוד (מד חום/מד חום רושם), מתקני הקירור במצב פיזי תקין, מתקני קירור והקפאה בטמפ' תקינה, מזון מוגן ומכוסה, מניעת צפיפות האחסון, אחסון המאפשר "ראשון נכנס ראשון יוצא", הפרדה בין המזונות הגולמיים השונים ומזון מעובד ומוכן לאכילה, ניקיון כללי של מתקני קירור/מקפיא, יחידות קירור מחוברים למקור חשמל חלופי (גנרטור חירום).	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
5.5	אחסון יבש	אריזות סגורות / מיכלים סגורים, מיקום יבש ומאוורר, הגנה מפני מזיקים, אחסון ע"ג משטחים מוגבהים. ניקיון כללי במחסן	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	

#	הקריטריון הנבדק	הנחיה	• תשובה	תיקון נדרש/זמן לתיקון
5.6	תקינות הציוד	שולחנות ומשטחי עבודה, מתקנים ומכונות, כלי עבודה, הפרדה ותקינות, מצב פיזי מדפים וארונות – התאמת חומר, שלמות, תחזוקה וניקיון, הימצאות כיורים לנטילת ידיים והיגיינה אישית	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
5.7	טיפול בכלי מטבח וכלי אוכל של הצוות	מדור לשטיפת כלים, ניקוז, מים חמים, איסוף פסולת, מדיח כלים תקין, מדי לחץ ומדי טמפרטורה תקינים, טמפרטורה לחיטוי בשטיפה אחרונה 82 מע"צ, יבוש ואחסון כלים נקיים במקום נקי ונפרד	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
5.8	הכנת המזון	מדורי עבודה נפרדים לכול סוג מזון מן החי גולמי (בשר, בעלי כנף, דגים) ומזון מעובד חלקי או סופי. תהליך הטיפול במזון; תזרים נכון, שמירה על שרשרת טמפרטורת המזון, סימון כלי עבודה, שילוט וכו'. סידור לשמירה על שרשרת טמפרטורה תקינה למזון (כולל בימי שישי/שבת), טמפרטורת אוויר במדורים לטיפול מזון מן החי.	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
5.9	מדורי עבודה נפרדים לכול סוג מזון מן החי גולמי (בשר, בעלי כנף, דגים) ומזון מעובד חלקי או סופי. תהליך הטיפול במזון; תזרים נכון, שמירה על שרשרת טמפרטורת המזון, סימון כלי עבודה, שילוט וכו'. סידור לשמירה על שרשרת טמפרטורה תקינה למזון (כולל בימי שישי/שבת), טמפרטורת אוויר במדורים לטיפול מזון מן החי.	במקום המיועד לכך, תהליך הטיפול במזון; תזרים נכון, שמירה על שרשרת טמפרטורת המזון, סימון כלי עבודה, שילוט וכו'. סידור לשמירה על שרשרת טמפרטורה תקינה למזון (כולל בימי שישי/שבת), טמפרטורת אוויר.	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	

#	הקריטריון הנבדק	הנחיה	תשובה	תיקון נדרש/זמן לתיקון
5.10	ביגוד עובדי המטבח , היגיינת העובדים והדרכתם	תקינות הביגוד, כיסוי ראש, בריאות, היגיינה אישית, חדרי הלבשה, שירותי עובדים, הדרכה והכשרת עובדים, תכנית הדרכה ומועדי הדרכה	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
5.11	הגשת המזון בחדר אוכל עובדים	מתקנים לשמירת מזון קר וחסם, אמצעי חימום לגיבוי, מתקנים להגשת מזון קר וחסם בהגשה, אחזקת כלי אוכל נקיים בהגשה וטמפ' תקינה.	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
5.12	תקינות חדר אוכל עובדים	בכניסה לחדר אוכל עובדים קיים מתקן לנטילת ידיים, ושירותים, מצב תברואי	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
5.13	קיימת תכנית הדברת מזיקים	חוצה התקשרות ומסמכים המעידים על ביצוע. אחסון חומרי ניקוי, חיטוי והדברה בנפרד במקום סגור זיהוי חומרים תקין בהתאם להוראות היצרן.	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
5.14	מבנה המטבח ותחזוקתו	ציפוי רצפה תקין, קירות חלקים בעלי גוון בהיר, חלונות (שלמות וניקיון) ופתחי כניסה \ יציאה רשתות מיגון נגד זבובים, דלתות שלמות וניקיון, חיבור נקזים של כיורים המיועדים לטיפול במזון וכלי אוכל למערכת סילוק שפכים דרך מעקף תעלות ניקוז, מערכת סילוק שפכים שלמה ותקינה, צינורות לא בתקרה וכו', מים חמים, מים קרים, מיזוג, אוורור, מינדפים ותאורה בהתאם לתקנות	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
5.15	הובלה וקבלת מזון במחלקות	שימוש ברכב וציוד מיועד לכך, ממקור חיצוני, תיוק מסמכים: אישורים וחשבוניות עם ציון תאריך הכנת המזון, מדידה ורישום טמפרטורה בעת קבלת המזון, עגלות חימום וקירור, מדי חום בעגלות, לכל מחלקה עגלות נפרדות, מקום וסידורים לשטיפת עגלות, בקרת טמפרטורה בכניסת מזון למחלקה	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	

#	הקריטריון הנבדק	הנחיה	תשובה	תיקון נדרש/זמן לתיקון
5.16	חדר האוכל והמטבחון במחלקות	שתי כניסות נפרדות למטבחון, בכניסה לחדר האוכל פינה לנטילת ידיים, פינה לשתייה חמה, שירותים בסמוך למטבחון, ציפוי קירות בקראמיקה, חיבור שקעים לעגלות חימום וקירור במקום ההגשה, מקרר- מד חום, ניהול יומן מדידת טמפרטורת מזון לפני הגשה, מזוג אוויר וטמפרטורת אוויר במטבחון, אמצעי ניקה נפרדים (מנדפים) מהמטבחון, מעל מתקנים פולטי חום, חיבור למים חמים וקרים, מדיח כלים תקין, מדי לחץ ומדי טמפרטורה תקינים, טמפרטורה לחיטוי בשטיפה אחרונה 82 מע"צ, יבוש או מקום לייבוש את הכילים, אחסון כלים נקיים (במידת הצורך) במקום נקי ונפרד, תעלת ניקוז, חיבור נקזים של כיורים המיועדים לטיפול במזון וכלי אוכל למערכת סילוק שפכים דרך מעקף, סידורים לאיסוף פסולת, אישור ותנאים להכנת מזון מרוסק' הפרדת אחסון וטיפול מזון של מטופלים שקיבלו ממטבח ממזון אישי של מטופלים ושל צוות	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
5.17	קיימים סידורים לשמירה על היגיינה אישית	כיור לנטילת ידיים, סבון, נוזלי, נייר לניגוב ידיים, פח אשפה עם מדרס רגל. החלפת בגדים ע"י צוות המטבח לפני הגשת מזון, שימוש בכפפות בעת ההגשה	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	

תקציר הממצאים העיקריים

פרק 6 – מניעת זיהומים ושמירה על היגיינה כללית בבית החולים

מקור מידע לפרק: תשאול המלווה ותצפית

נוהל: נהלים למניעת זיהומים בחדרי ניתוח מנהל רפואה יולי 2001

<https://www.gov.il/he/pages/mr24-2001>

הנחיות לניקוי, חיטוי, עיקור מכשירי הסתכלות תוך גופיים 50/2013

<https://www.gov.il/he/pages/mr50-2013>

- הנחיות לחיטוי מטליות לאחר שימוש לניקוי מרצפות ושטחים 24 אוקטובר 2002

<https://www.gov.il/he/pages/mr52-2002>

- הנחיות לחיטוי ועיקור במוסדות רפואיים 11.1.2001

<https://www.gov.il/he/pages/mr05-2001>

- היגיינת ידיים במוסדות רפואיים 5.8.2009

<https://www.gov.il/he/pages/mr24-2009>

#	הקריטריון הנבדק	הנחיה	תשובה	תיקון נדרש/זמן לתיקון
6.1	קיימת הפרדה בין אזורים מזהמים ונקיים	שימוש דרכים (מעלית ועוד) להובלת מטענים מזהמים - דרכים נפרדות למטרות הנ"ל (פסולת, כביסה, מלוכלכת, ציוד משומש מהמחלקות, עגלות וציוד של מחלקת אחזקה)	• תקין • תקין • חלקית • לא • תקין • לא • רלוונטי	
6.2	בכל חדר שבו מאושפדים נבדקים או מטופלים חולים יש אמצעים לרחצה ו/או חיטוי (כיור אחד לפחות)		• תקין • תקין • חלקית • לא • תקין • לא • רלוונטי	
6.3	קיימים אמצעים להיגיינה אישית	תכשיר רחיצת ידיים במיכל לחץ, נייר לניגוב ידיים (שליפה ללא מגע בידית), פח אשפה	• תקין • תקין • חלקית • לא • תקין • לא • רלוונטי	

#	הקריטריון הנבדק	הנחיה	תשובה	תיקון נדרש/זמן לתיקון
6.4	קיים חדר ניקיון אחד בכל מחלקה לפחות	בגודל מתאים, מצויד בכיור, ברז למילוי דליים, ניקוז שפכים, תעלת ניקוז ברצפה, אוורור מלאכותי- לחץ שלילי, 5 החלפות אוויר לפחות, מקום לאחסון, הכנה ושמירת תמיסות מוכנות לשימוש, תוויות זיהוי, הנחיות להכנה ושימוש.	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
6.5	קיימים סטים (עגלות ניקיון) נפרדים לביצוע ניקיון בסביבת בית החולים	ביחידת חולים כגון: חדרי אשפוז, שירותים ומקלחות בחדרי אשפוז, שירותים בשטחים ציבוריים, סט לפעולות ניקוי וחיטוי בחדרי בידוד	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
6.6	קיימת תכנית עבודה בכל יחידה של בית החולים	עם ציון אתר, מקום, שיטת טיפול, תדירות ביצוע ואחרים על ביצוע, מועדי ביצוע ניקיון וחיטוי יסודי - הנחיות מפורטות.	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
6.7	עבודות הניקיון מתבצעות לאחר פינוי פסולת וכביסה מלוכלכת	ניקיון מתחיל להתבצע ממוקם יותר נקי ליותר מזוהם: קיימת תחנת אחות, פרזדורים, חדרי אשפוז, שירותים, החלפת מים (סטים) כל פעם כאשר עוברים מחדר לחדר או למקום אחר וכו'	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
6.8	קיים מקום מסודר לשטיפת פחי אשפה, ועגלות כביסה	מבנה מתאים, קיימות שקיות לפחי אשפה בחדרי אשפוז במידות: 75*90 ולחדרי שירותים 50*50	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
6.9	ציוד ורהיטים ניתנים להזזה		• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	
6.10	עובדי ניקיון לא מועסקים בטיפול במזון והדחת כלים במטבחון.		• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	

תקציר הממצאים העיקריים	

פרק 7 – כללי

מקור מידע לפרק: תשאול המלווה ותצפית

תיקון נדרש/זמן לתיקון	תשובה	הקריטריון הנבדק	
	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	קיים מב"ס במוסד.	7.1
	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	קיימים נהלי עבודה פנימיים בתחום בריאות הסביבה.	7.2
	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	ביצוע הדרישות המפורטות בבקורות קודמות	7.3
	• תקין • תקין חלקית • לא תקין • לא רלוונטי	קיים תיעוד/ דיווח על אירועים חריגים בתחום בריאות הסביבה (מים, מזון, פסולת ועוד)	7.4

תקציר הממצאים העיקריים

חטיבת הרפואה
מינהל אשפוז ורפואה כללית
Hospitalization and General Medicine Division

משרד
הבריאות
כחיים בריאים יותר

סיכום הבקרה

	סיכום הבקרה
	ממצאים לשימור